

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Francouzský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk.

Obsahem předmětu je výuka francouzského jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

- **základní:** cílová úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce – CEF
- **profilová:** cílová úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce – CEF

Průřezová témata:

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvní kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova.

Časové a organizační vymezení:

Francouzský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje v prvním a druhém ročníku. U žáků se přitom předpokládá vstupní úroveň A1. Předmětu je určena časová dotace 3 + 3. Po druhém ročníku si žáci volí z nabídky anglický jazyk nebo francouzský jazyk jeden jako profilový, tomu bude v posledních dvou ročnících určena časová dotace vzdělávacího oboru Cizí jazyk, tzn. 4 + 4. Na základní úrovni bude mít Francouzský jazyk v posledních dvou ročnících časovou dotaci 3 + 2, což odpovídá časové dotaci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

Výuka francouzského jazyka probíhá ve skupinách, do kterých jsou žáci rozděleni společně s žáky paralelních ročníků osmiletého studia podle úrovně znalostí napříč třídami.

Učitelé nepostupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

Výuka předmětu je realizována též během týdenního jazykového kurzu, který probíhá v sextě a druhém ročníku mimo školu, a během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů a meziškolních výměn.

Ve vyšších ročnících mohou žáci s hlubším zájmem o francouzský jazyk pokračovat ve studiu též v rámci volitelných předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali.
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou francouzských textů.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.).
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).
- V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadovaná zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.

Kompetence komunikativní:

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka.
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a francouzsky mluvícími cizinci vůbec dostávají studenti příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

Kompetence sociální a personální:

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění i kurzy a výměny, kterých se účastní studenti z různých tříd i ročníků, poskytují žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi.

- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanská:

- V rámci konverzace vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, během nichž žáci argumentují a obhajují své názory.
- Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

[...]

2. ROČNÍK

Receptivní řečové dovednosti

výstupy RVP G – žák:	Výstupy ŠVP – žák:
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	<ul style="list-style-type: none"> • zorientuje se v obtížnějším textu týkajícím se běžných témat • vyhledá v textu nejdůležitější informace • u složitějších textů pochopí téma • zorientuje se v obtížnějším rozhovoru na běžná témata • určí postoje jednotlivých mluvčích

Produktivní řečové dovednosti

výstupy RVP G – žák:	Výstupy ŠVP – žák:
<ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> • souvisle a bez přípravy hovoří o tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí • jednoduchým způsobem vyjádří vlastní názor • používá základních výrazů pro vyjádření logických vztahů mezi větami • jednoduchým způsobem vyjádří své pocity, plány, pomocí nejzákladnějších výrazů vypráví minulé události

Interaktivní řečové dovednosti

výstupy RVP G – žák:	Výstupy ŠVP – žák:
<ul style="list-style-type: none">• reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů• zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none">• při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti• bez větších obtíží s porozuměním a vyjadřováním reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata

[...]

<i>Učivo</i>
Fonetika výslovnost francouzských samohlásek vázání intonace slovní a větný přízvuk konvence používané ve slovníku k přepisu výslovnosti základní lokální odlišnosti
Pravopis základní pravidla interpunkce psaní velkých písmen
Gramatika Podstatná jména

rod a číslo

Přídavná jména

rod a číslo

postavení ve větě

stupňování

Členy

Zájmena

osobní zájmena

zájmena ukazovací, tázací a přivlastňovací nesamostatná a samostatná

vztažná zájmena

nahrazování předmětu zájmenem

Slovesa

Časový systém

Způsoby vyjadřování přítomnosti

Způsoby vyjadřování budoucnosti

Způsoby vyjadřování minulosti

Tvoření záporu

Rozkazovací způsob

Časová souslednost

Nepřímá řeč

Subjunctif

Podmiňovací způsob přítomný a minulý

Podmínkové věty

Trpný rod

Příčestí přítomné, gérondif

Předložky, předložkové vazby

Spojky

Slovosled

Souvětí

Souvětí souřadné

Souvětí podřadné

Vedlejší věty

Slovní zásoba

všeobecná i tematická slovní zásoba
odvozování slov
synonyma, antonyma
ustálená spojení

Komunikační situace

oslovení, pozdrav, představení, prosba, žádost, odmítnutí, rada, stížnost, souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, hodnocení, emocionální postoje, pokyny, morální postoje, formální a neformální písemný projev

Reálie

zeměpisné údaje, politický život, historie, kulturní život, literatura, hudba, rodinný život, zvyky, tradice, svátky, sport, věda, média

Průřezová témata***Multikulturní výchova*****Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí**

- Jak se mohu naučit využívat jazykové a kulturní plurality pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti
- Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům

Komentář:

Uvedená charakteristika vyučovacího předmětu je úplná, jasná a stručná. Stručně poukazuje na metodiku výuky. Jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie, které představují metody používané ve výuce, jsou zdařile formulovány a přiřazeny k rozvíjeným klíčovým kompetencím.

Celý vzdělávací obsah (u výstupů je uveden pouze druhý ročník, který dostatečně poslouží k vytvoření si představy o koncepci osnov) je netradičně rozdělen do samostatných tabulek s výstupy, učivem a průřezovými tématy. Školní výstupy jsou rozřazeny do jednotlivých ročníků, přičemž učivo je shrnuto do samostatné tabulky pro celou dobu studia daného jazyka. Učivo tak nabízí logický přehled, neboť všechny prvky učiva se v podstatě objevují ve všech ročnících, ovšem na rozdílných stupních obtížnosti. Učivo musí být následně uzpůsobeno v každém ročníku výstupní úrovni jednotlivých školních výstupů. I když při takovém uspořádání postrádáme bezprostřední přehled o přidělení učiva k jednotlivým výstupům, jedná se o jeden z možných způsobů zpracování výstupů a učiva, který bývá častý právě u cizích jazyků.

Výstupy jsou přehledně uspořádány podle jednotlivých řečových dovedností a vždy je uveden výstup dle RVP G a k němu ekvivalentní školní výstup dle ŠVP. Ve výstupech je správně uvedena míra dané dovednosti.

Zařazené průřezové téma správně zahrnuje tematický okruh a náměty, jejichž realizace ve výuce cizího jazyka se více než nabízí. Stojí za zvážení, zda by nebylo vhodné uvést, jak bude uvedené průřezové téma v hodinách konkrétně realizováno. Na druhou stranu je nutné si uvědomit, že uvedení konkrétní realizace průřezového tématu bude učitelovu práci poměrně svazovat.

